

Podgorica, 03. novembra 2019. god

Prof. dr Veselin Vukotić, rektor UDG-a

Govor povodom Dana Univerziteta,

11.11.2019. god

Drage studentkinje i studenti,

Poštovani roditelji,

Ekselencije,

Koleginice i kolege,

Dobro došli na UDG, na svečanu dodjelu diploma našim studentima. 11.11. u 11 časova je naš Dan Univerziteta, dan koji je određen sa šest jedinica, što simbolično otkriva našu želju da budemo prvi, a potom i najbolji!... I zaista, tome težimo!

Svakodnevno nastojimo da budemo daleko bolji nego juče, a sutra da budemo bolji nego što smo danas... A to znači da svakominutno radimo, kreiramo, inoviramo...

Ali, to je životna filozofija koju nastojimo da usadimo u način razmišljanja svakog našeg studenta... Vjerujte, sve više i uspijevamo... Uspjeh i ugled naših diplomiranih studenata mi daje za pravo da to kažem. UDG nije klasični

univerzitet. Svjesni smo da je tradicionalna ideja univerziteta, koja je nastala u industrijskom društvu, danas u svijetu u krizi. Zato razvijamo i svoj model studija, koji nije prepoznatljiv samo u Crnoj Gori, već sve više međunarodno.

Naš model studija u svojoj osnovi polazi od toga da student tokom studija uči od svog života, a ne da mu mi objašnjavamo što je život... Riječju, UDG studije su studije života!... Student tokom studija na UDG-u živi sa svojim životom! Uči i osposobljava se i iz svog iskustva i iz svog stečenog znanja!

Cilj našeg modela studija je malo neobičan. Cilj je da:

- A. Studenta naučimo da misli; da misli „out of the box“; da misli izvan šablona;
- B. Cilj nam je da postane dobar čovjek!

Poštovani prijatelji,

Ne zaboravljajmo da živimo u svijetu koji je jedno globalno, informatički uvezano, selo!

Živimo u svijetu nevjerovatnih, ljudskom umu često neshvatljivih tehnoloških postignuća!

Živimo u svijetu brzih promjena, i stvari i odnosa!

Živimo u svijetu kompjutera, a ne u svijetu fabričkih dimnjaka!

Živimo u jednom otvorenom svijetu...

Živimo u svijetu u kojem će za 20 godina nestati milioni sadašnjih poslova i zanimanja!

Kako na studijama pripremiti studenta koji će u ovom milenijumu živjeti u tom i takvom svijetu? Još važnije: kako pripremiti današnjeg studenta da bude dobar vaspitač svoje djece koja će živjeti i u XXII vijeku? Kako studente pripremiti za danas, u ovakvom vremenu, najtežu životnu funkciju: funkciju roditelja?

Ako ovako priđete studijama – onda možete zamisliti sa kojim se sve teškoćama suočavamo. Mi smo imali i imamo hrabrosti, UDG je imao smjelosti da uđe u realizaciju ovakvog shvatanja studija, studija prilagođenih životu studenta u budućnosti, a ne prilagođenih shvatanjima života u prošlosti!

Otuda je misija našeg Univerziteta da studenta osposobi da bude odgovorni građanin globalnog svijeta! Osposobljavamo ga da istinski shvati da su svi ljudi na ovoj planeti braća, da shvati da danas u svijetu nema granica (sem u našim glavama, i da se od tih granica treba što prije oslobađati).

Već iz rečenog vam je jasno da UDG ima viziju da se razvija kao međunarodni, a ne kao lokalni univerzitet. Danas, samo ako ste dio međunarodne mreže, ako ste međunarodno umreženi, možete opstati, razvijati se. To važi za sve institucije, za kompanije, za državu... Ipak, da bi bili dio te mreže- ne smijete samo da očekujete da vam ta mreža nešto daje i da vama nešto pruži, već prije svega da budete sposobni da toj mreži dajete!... Mreža znači davanje – pa ako svi daju toj mreži, daće se i tebi... To znači, moraš da stvari središ u svojoj kući, da u svojoj kući razvijaš klice koje treba da se razvijaju i šire, izvan Crne Gore.

Trebalo bi mnogo vremena da izložim što sve radimo, unapređujemo, inoviramo, osnivamo na UDG-u... Zaista, UDG se svakominutno mijenja, ubrzano raste... Probuđena je energija među oko 3.500 studenata, koliko ih imamo, kao i u mreži nastavnika i saradnika od oko 350-400 ljudi sa svih kontinenata. Sve je teže

upravljati tom brzinom rasta! Nastojimo da UDG razvijamo kao istraživačko-inovativni univerzitet, univerzitet koji razvija sposobnost studenata da djelatno misle... Da to što znaju- znaju i da primijene, i da to urade! To podrazumijeva odudaranje od klasičnog pristupa studija, koji se svodi na učenje činjenica i njihovo bubanje!... Mi ulažemo u sposobnost mišljenja, u način mišljenja, u shvatanje svijeta... A to znači da bježimo od uskih specijalizacija, jer one u tehnološkoj eri nestaju, odnosno, brzo se mijenjaju. Zato ulažemo u teorijsko znanje, u fundamentalno teorijsko znanje oblasti koja se studira. Ali, ulažemo i u opšta znanja iz oblasti filozofije, religije, umjetnosti, književnosti, poezije, a sve više i praktične vještine kao što su: komunikativnost, slikarstvo, meditacija, 3D vještine, sport i i oko dvadeset različitih praktičnih vještina! Želimo da svakom studentu pomognemo da otkrije svoj talent!... A svaki ga student ima! Prema tome, svjesni smo poruke njemačkog pjesnika Getea koji je davno rekao da nas tehnologija neće spasiti... Zato, pored ulaganja u savremena tehnička znanja, ulažemo i u humanističke nauke u najširem smislu!

Univerzitet je sve više opremljen. Tako, imamo desetak laboratorija, među njima i Laboratoriju za bezbjednost hrane, najsavremeniju laboratoriju za istraživanje meda i vina, ne samo u Crnoj Gori! Nedavno je premijer Marković otvorio naše Preduzetničko gnijezdo, gnijezdo odakle se već naziru prve start-up ideje naših studenata, Kreativni centar UDG-a je sve više popularan među studentima i iz njega vrcaju mnoge kreativne umjetničke ideje. Nedavno smo, u međunarodnoj evaluaciji, dobili Centar ekselentnosti za utvrđivanje rizika za bezbjednost hrane. Centar ekselentnosti znači da smo priznati kao već zrela naučno-istraživačka institucija... Sve naše studije počivaju na poštovanju međunarodnih standarda, posebno standarda Evropske Unije!... Isto tako, svaki student koji danas dobija diplomu zna dva strana jezika – to je shodno našem Statutu... Danas diplomu

dobijaju i studenti programa Međunarodno hotelijerstvo i menadžment u turizmu, koji će pored diplome UDG-a dobiti i diplomu francuskog univerziteta Vatela, u čemu nam je posebno pomogla i pomaže kompanija Porto Novi, posebno gospodin Ahmet Erentok!... UDG je među 20 evropskih univerziteta koji je dobio licencu od Evropske komisije i Eurostata za organizovaje međunarodnih postdiplomskih studija iz oblasti Zvanične statistike, odnosno, iz danas tražene oblasti, Big Data!... Naš univerzitet je već 10 godina učesnik Free Market Road Show-a koji se održava u tridesetak gradova i univerziteta Evrope i SAD, a koji uspješno vodi dr Barbara Kolm... Takođe, učestvujemo u Camino de Santiago, trci u Španiji koju organizuju Ujedinjene Nacije... Više godina organizujemo međunarodne ljetnje škole, kao i međunarodni Kamp za talente na Cetinju. Razvijamo saradnju ne samo sa srednjim školama, već sve više sa osnovnim školama, a i zabavištima!... Da napomenem da izdajemo i tri časopisa na Univerzitetu, i sve više knjiga i studija. Radimo na velikom broju nacionalnih i evropskih projekata, uključujući i projekte Horizont 2020!

Sve ovo što sam rekao je osnova da postanemo međunarodni univerzitet, univerzitet u međunarodnoj mreži. Imamo oko 90 sporazuma o saradnji sa univerzitetima iz čitavog svijeta... Broj je impozantan, ali je još važnije da do sada nismo naišli na Univerzitet koji nije želio da sarađuje sa nama. Često smo iznenađeni, sada sve manje, kada poznati univerziteti pokrenu inicijativu da sa nama sarađuju... Kroz sve ove saradnje, najvažnije je da naši studenti, većina njih, makar jedanput bila tokom studija u inostranstvu. Cilj nam je da što veći broj naših studenata tokom studija bude što duže na praksi ili razmjeni u inostranstvu. Posebno nam je značajna saradnja sa SAD, gdje preko ljeta boravi više stotina naših studenata... Posebno nam je drago da Njemačka otvara kanale za stručne prakse studenata- jer puno naših studenata uči i zna njemački jezik...

Preko Erasmus programa, kojih smo do sada imali 15, u ovom trenutku imamo 10, oko 80 naših studenata i profesora je na univerzitetima širom Evrope. Otvara se saradnja sa Rusijom!... Posebno važnu saradnju razvijamo sa kineskim univerzitetima, a od prije par dana i sa univerzitetima i sa Tajlanda i Singapura... Sarađujemo sa 17 kineskih univerziteta, i sa oko 10 kineskih kompanija, u kojima naši studenti idu na jednomjesečnu ili dvomjesečnu praksu. Oko 70 naših studenata je bilo u Kini, desetak naših profesora je imalo predavanja u Kini, kao i 50 kineskih studenata i desetak profesora su bili kod nas u Crnoj Gori. Kao što znate, mi smo prije nekoliko godina otvorili Evropske studije, a od ove godine imamo i Kineske studije... Mi nastojimo da UDG vodimo na bazi informacija iz budućnosti! Vizija nije pogled u budućnost. Vizija je pogled iz budućnosti na nas danas! Pogled iz 2030, 2040. na UDG danas! Zato smo oslobođeni svake ideologije, koje nažalost još uvijek ima, ne samo u Crnoj Gori! Naša saradnja je upravo sve veća u oblasti informacionih tehnologija, Block chain tehnologije, kompjutinga, tehnoloških parkova, energije i ekonomije, kao i studentska saradnja u oblasti start-up idjea... Ne smetnite sa uma da je Kina danas jedna od najdigitalizovanijih zemalja u svijetu!

Prije tri dana, osmočlana profesorska delegacija UDG-a je, u okviru naučno-istraživačke posjete Kini, postigla za nas značajan sporazum o osnivanju Konfučije učionice na UDG-u. Kao što znate, Konfučije institut postoji i na Univerzitetu Crne Gore. Ekskluzivno mogu da kažem da je Bord direktora ANSO – Alliance of International Science Organizations, organizacije koja podstiče razvoj nauke i inovacija u svijetu, jednokratno prihvatio kandidaturu UDG-a¹ da bude član ANSO i taj prijedlog upućuje na ratifikaciju Skupštini ANSO! Bord

¹ Obrazloženu na oko 450 stranica materijala + direktna prezentacija UDG-a krajem oktobra u ANSO-u i direktni razgovori Rektora UDG-a sa Predsjednikom i Sekretarom ANSO

direktora Ova agencija, osnovana prošle godine, ima oko 40 članova, od kojih su polovina nacionalne akademije iz čitavog svijeta. Npr, članice ove organizacije su Akademija Slovenije, Mađarske, Poljske, Bugarske, Belgije, Rusije, uz nacionalne akademije iz čitavog svijeta. Tokom prezentacije UDG-a u sjedištu te organizacije u Pekingu, prosto smo se pitali da li je moguće da smo za 10 godina sa donjogoričke poljane došli da budemo u društvu ovako poznatih svjetskih naučnih institucija!... Izgleda da ništa nije moguće kao ono što vam u trenutku izgleda nemoguće!

Poštovane kolegice i kolege,

UDG je otvorio sebi mnoge izazove! Toliko ih je da nas često hvata jeza da li možemo svima da odgovorimo... Siguran sam da možemo! Ne bih ni radi UDG-a, niti radi sebe i svog ugleda u međunarodnim institucijama dozvolio da prihvatimo nešto što ne možemo da izvršimo! Imamo mladi nastavni kadar, koji je ili završio PhD ili Master studije na evropskim i američkim univerzitetima, ili je bio na jednogodišnjim ili višemjesečnim studijama u inostranstvu. Zaista, ne postoje oni koji nijesu „omirisali“ inostranstvo! Naši studenti su, takođe, sve više probuđeni, sve više svjesni prilika koje im se nude... Da budem iskren, UDG još uvijek više nudi nego što studenti u cjelini uspijevaju da iskoriste! Ipak, na sreću, to se mijenja... Mi želimo da se UDG razvija na stalnim inovacijama! Ne samo tehnološkim, već inovacijama u nastavi, inovacijama u organizovanju slobodnog vremena, inovacijama u svakoj oblasti života. Inovacije daju „svježu krv“ razvoju, i pojedinca, i institucije... Inovaciju nosi pojedinac! A na UDG-u ima skoro 4.000 pojedinaca – da ne govorim o mreži diplomiranih i saradnika Univerziteta u kompanijama... Ako 4.000 sposobnih ljudi, uz ovakvu mrežu, ne mogu da

odgovore većini ovih izazova, dabogda nas i ne bilo! Ili će nas biti, ili nas neće biti – što bi rekao Šekspir!... Ne smijemo zaboraviti da je i UDG sam po sebi jedna velika inovacija, da je to jedna od uspješnijih start-up ideja realizovanih ne samo u Crnoj Gori!

UDG nije osnovan da bi bio provincijalni, zatvoreni Univerzitet! Osnovan je na viziji globalnog informatičkog društva!

Dragi gosti,

Sve što se radi, se i finansira! Ovo je civilizacija novca! UDG novac isključivo zarađuje na tržištu! Zarađuje ga u domaćoj i međunarodnoj konkurenciji. Nije lako – ali se borimo... Kod nas se studije plaćaju 1.600 eura u prosjeku... Kao što znate, država ne finansira privatne univerzitete i fakultete. I to je dobro! To nas, barem UDG, tjera da se borimo, tražimo mjesto pod globalnim suncem... I pored toga, UDG ima oko 350 studenata koji, po raznim osnovama, ne plaćaju studije: Luča A, Luča B, uspješni sportisti, drugo i treće dijete iz uže porodice i sl. To je u novcu oko 500.000eur koje „plaća“ UDG, a ne neko drugi. Zovimo to i društvenom odgovornošću UDG-a izraženom u novcu! Od iduće godine imamo i poseban program za talente – ulažemo u talente. Ulaganje u talente i inovatore mi shvatamo kao ulaganje u viziju razvoja UDG-a!

Poštovani roditelji,

Čestitam vam diplome vašoj djeci. Mi smo na UDG-u uradili sve da opravdamo vaša očekivanja. Siguran sam da ste primijetili velike promjene kod vaše djece,

da ste primijetili drugačije i zrelije razmišljanje, da ste, barem kod većine, zapazili njihovu želju da budu samostalni i odgovorni za sebe... Nadam se da ćete i vi biti zadovoljni onim što će vam dijete postići u životu, kao i mi onim što postižu naši studenti. I vaš, kao roditelja, i naš – kao univerziteta koji su vaša djeca završila, uspjeh se mjeri njihovim uspjehom u životu!

Dragi studenti,

Svaki kraj je novi početak! Želim vam na tom početku puno sreće!

Želim vam i sreću, i uspjeh!

I želim da se UDG-a uvijek sjećate! I, kada god i gdje god bili, pomažite ljudima, studentima UDG-a posebno. To bi nam bila najveća zahvalnost za ono što smo uložili u vas.

Srećno i živjeli!